

Illustrißimus Celsißimusq[ue] Princeps ac Dominus Dn. Augustus
Saxoniae Dux, Landgravius Thuringiae, Marchio Misniae, Postulatus
Administrator Naumburgensis Rector Academiae Witebergensis
Magnificentissimus solenniter renunciatus

Witebergae

Reusner, Bartholoma#us

Diss.phil 8° 00200 (13)

https://dhb.thulb.uni-jena.de/receive/ufb_cbu_00002901

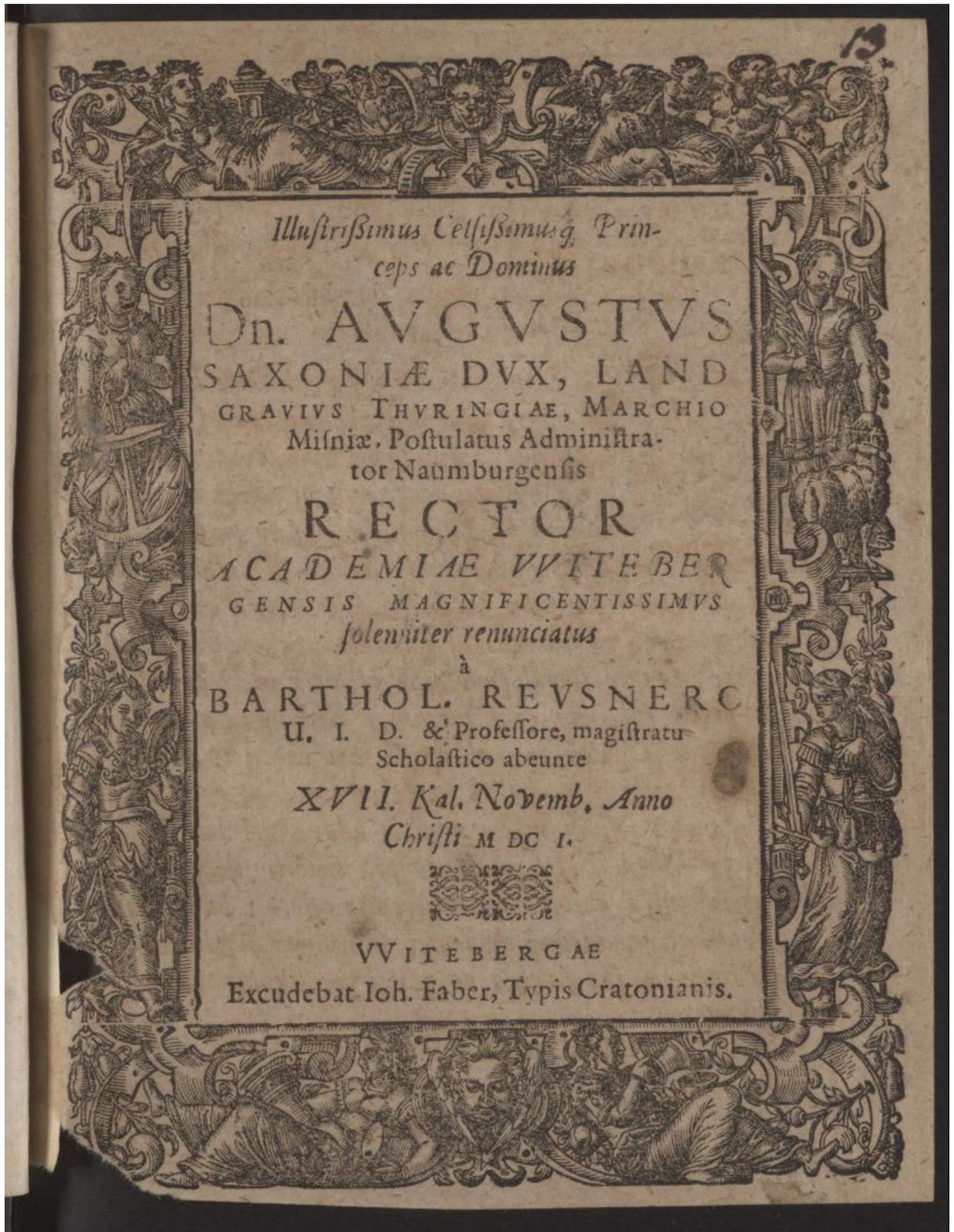
urn:nbn:de:urmel-b7377ced-c93c-4c2c-ac68-043d1b6c57c42-00000694-010

Lizenz: <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

urn:nbn:de:urmel-b7377ced-c93c-4c2c-ac68-043d1b6c57c42-00000694-010

urn:nbn:de:urmel-b7377ced-c93c-4c2c-ac68-043d1b6c57c42-00000694-025

Illustrissimo Celsissimoq; Principi ac Domino,
Dn. AVGVSTO
SAXONIAE DVCI, LANDGRA-
VIO THVRINGIAE, MARCHIONI MISNIAE,
POSTVLATO ADMINISTRATORI NAMBVRGENSI,
RECTORI ACADEMIAE VVITBERGENSIS
Magnificentissimo, Principi ac Domino suo
clementi benignissimoq;.

*V*AE nuper, AVGVSTE Dux inclyte,
RECTOR Magnificentissime, cum Celsitu-
do & Magn. T. Magistratus Academici in-
signia publicè acciperet, in solita Renun-
ciationis praefatione, de ILLVSTRISSI-
MIS Academiae per primum modò defluens seculum Re-
ctoribus breviter pro more & praescripti temporis ratione
commemoravi: ea monitus ut excuderentur, paulò latius
deducere, & cum singulorum vitae pleniori recensione de-
mum prelo subjicere constitueram. Sed mutato deniq;
certis de causis proposito, ab opella jam caepa & aliquo
usq; producta, rursus desliti. At nunc eadem, perinde
ut tunc recitata sunt, nibilo penitus addito vel detracto,
Celsit. & Magn. T. cui unice & praeceteris deberi vi-
dentur, submissa animi cum reverentia offero: humiliter
orans, ut haec qualiacumq; clementer & benignè suscipere,
meq; Principali suo favore & gratia porrò complecti nox
dedignetur.

Celsitud. & Magnif. T.

Subjectifs.

B. REVSNERVS D.

VOD AB OPT. MAX.
ET TRIN VNO DEO supplicibus votis semper precati sumus, ut Academia nostrae indies magis magisque benedicere, & eius incrementa promovere dignaretur: id quidem antehac etiam satis abunde, hoc autem primo decimi septimi Christiani seculi anno ingenti omnium nostrum cum gaudio cumulatisimè præstitit. Ut enim taceam duo illa, quæ nobis Divino munere hæctenus fuere ac etiamnum præsto sunt, Literarum doctrina & Religionis veritas: ut aëris, quem hoc anno salubrem hausimus, sanam temperiem, & aliorum ad vitæ sustentationem necessariorum sufficientiam præteream: sileam quoq; cætus Academici frequentiam eximiam & adhuc quotidie accrescentem: honores deniq; non recenseam literarios, ab omnibus fermè Facultatibus hoc anno erogatos, aut propediem erogandos: ut hæc, inquam, omnia silentio nunc involvam, alioquin magna & prædicanda: Quanti quæso primùm æstimare debemus illud, quòd superiori vere Illustrissi-

A 2 mus

urn:nbn:de:urmel-b7377ced-c93c-4c2c-ac68-043d1b6c57c42-00000694-041

mus Generosissimusq; Princeps ac Dominus, Dn. AVGVSTVS, Saxonix Dux, Landgravius Thuringix, Marchio Misnix, postulatus Administrator Naumburgensis, Dominus noster benignissimus (quem animo & corpore ad summam usq; gratiam florentem, & hinc in medio nostri constitutum, submissè veneramur ac suspicimus) Academiae hujus civis & membrum effectus est? Ob cujus splendidissimam præsentiam hæc nostra Academia inter cæteras caput suum tantum efferre cœpit, quantum lenta solent inter viburna cupressi. Quanti deinde æstimabimus alterum illud hujus anni beneficium, quod idem æternus & omnipotens DEVS, nuper ad eò & nondum exacto mense, benigniter ac paternè hisce regionibus & provincijs, ac unà Academiae nostræ largitus est? Quum nempe Illustrissimus Celsissimusque Princeps ac Dominus, Dn. CHRISTIANVS II. Saxonix Dux & nunc Elector florentissimus, Landgravius Thuringix, Marchio Misnix, Burggravius Magdeburgensis &c. Dominus noster clementissimus, in legitimæ ætatis portum feliciter appulit: & non tantum suæ tutelæ Ipse effectus, sed unà (quod felix faustumq; Ecclesiæ suæ, & toti Christianæ Reipub. denuò Altissimus esse jubet) subditorum suorum tutelam suscipiens, longè amplissimæ in Romano Imperio dignita-

tis

tis ac provinciæ, à Divis Majoribus suis longissi-
 ma familiæ serie in se propagatæ, capax, pleneq;
 compos & dominus constitutus est. O faustum
 & fortunatum nuperum illum IX. Calend. Octo-
 bris diem, quem olim Octavij Cæsaris AVGVSTI
 primi Romanorum Monarchæ natalem existen-
 tem, Illustriss. Celsitud. Suæ annis ab hinc decem
 & octo, itidem manè ante Solis exortum, vitæ,
 & nunc culminis illius atq; dignitatis Septem
 viralis natalem esse contigit! Sanè hoc DEI
 beneficium, ut omninò ingens est & maximum,
 ita pleno ore prædicandum est: nec res & verba
 deessent, si præsentis instituti ratio, aut præscri-
 pti temporis angustia pateretur. Interim quod
 heri ante Homagij præstationem totius Acade-
 miæ nomine ex intimo fidi pectoris penetrali
 benè precatus fausteq; ominatus sum, DEVS, ter
 Opt. Max. effectum reddere dignetur, & præte-
 rea clementer largiri, ut Illustrissima Ipsius Ele-
 ctoralis Celsitudo, præter & ultra laudatissimo-
 rum suorum Majorum inter cæteros celebri-
 rum Misniæ Marchionum ex antiquioribus,
 CONRADI Magni, HENRICI Illustris ac Muni-
 ci, FRIDERICORVM Fortis Gravis & Strenui,
 æternam famam & gloriam: primi è Misniæ
 Marchionibus Saxonix Electoris, Tritavi sui,
 FRIDERICI Bellicosi (qui ob fidele contra re-

A 3 belles

urn:nbn:de:urmel-b7377ced-c93c-4c2c-ac68-043d1b6c57c42-00000694-062

belles Bohemos SIGISMUNDO Imperatori
præstitum auxilium, in suo pervetusto, & Re-
gio stemmate, non solum avitum Saxonæ Du-
cum titulum, qui passim ad alias familias huic
non agnatas ab Imperatorum Saxonorum obi-
tu evagatus erat, ad legitimos heredes feliciter
revocavit: sed etiam dignitatem aliam Septem-
viralem nimirum, titulo suo Saxonico annexam
acquisivit, contra invidiam, quoad vixit, stre-
nuè defendit, & ad posteros, adeoq; nunc Divi-
nâ favente gratiâ ad decimum usq; inclytæ hujus
familix Electorem Trinepotem suum propaga-
vit) virtutem ac felicitatem: atavi FRIDERICI,
cognomento Placidi, mansuetudinem atq; cle-
mentiam: abavi ALBERTI, qui ab invicto ani-
mi robore, & rerum, quas pro dignitate Ger-
maniæ & Patriæ salute gessit magnitudine, A-
nimosus & Hector Teutonicus, nec non Dex-
tera manus Imperii appellatus est, Heroicum ro-
bur ac fortitudinem: HENRICI proavi pieta-
tem, & repurgatæ Religionis sincerum studium:
avi AVGVSTI, Principis illius verè Augusti, pru-
dentiam & auctoritatem admirandam: CHRISTI-
ANI deniq; patris eximium decus & splendorem,
cum singulari Iuris ac Iustitiæ amore conjuncta,
assequatur: partamq; & longa serie propagatam
à Majoribus & Parentibus modò commemora-
tis,

tis, nec minus à Latere junctis, MAVRITIO Electore patruo magno, GEORGIO propatruo, ERNESTO Electore abpatruo, FRIDERICO item Sapiente, IOHANNE Constante, & IOHANNE FRIDERICO Magnanimo Electoribus, abpatruu filijs & nepote, hujusq; liberis, ac in his FRIDERICI GVILIELMI Electoratus nuper Administratoris ac Tutoris fidelissimi, Principis pientissimi prudentissimiq; , insignem gloriam DOMVS SAXONICAE, non tantum integram & immixtam conservet, & ad suam quoq; posteritatem transmittat, sed multum præterea augeat & amplificet. Quod omne Illustriss. Ipsius Electorali Celsitud. nos omnes & singulos, cum subjectissima gratiarum actione pro augustissima præsentia, ex toto corde precari, omnino fas & æquum est.

Præter hoc ingens DEI beneficium, huic Electorali & reliquæ universæ ditioni Saxonicae commune, aliud & tertium hodiè offertur divinitus, Academiae nostræ proprium, eiusq; respectu & contemplatione æquè magnum: cujus explicandi & in apertam lucem statuendi causâ in hoc sacro & solenni loco solenniter convenimus. Illucescet nobis cum Sole perendino dies Lucae Evangelistæ sacer, idemq; Academiae nostræ ante nonaginta novem annos natalis. Hoc enim
die,

urn:nbn:de:urmel-b7377ced-c93c-4c2c-ac68-043d1b6c57c42-00000694-088

die, Anno CHRISTI millesimo quingentesimo secundo, laudatissimæ felicissimæque memoria Elector FRIDERICVS ejus nominis Tertius, ALBERTI abavitui, inclyte Dux AVGVSTE, ex fratre ERNESTO Electore filius, ob singularem prudentiam miramq; animi sagacitatem, qua præ cæteris sui seculi Principibus excelluit, cujusq; in CAROLI V. Imperatoris electione, perinde ut ipsius atavus FRIDERICVS Gravis in CAROLI IV. Imperatoris designatione, perpetuò commendabile specimen edidit, SAPIENS cognominatus, hoc pietatis & bonarum literarum phrontisterium auspiciatissimè aperuit. In cujus rei solennem memoriam tunc constitutum est, ut quotannis hic natalis Academiae celebraretur, eodemq; die novus Rector, qui hybernis mensibus Reipub. literariæ præesset, nec non Decani singularum disciplinarum sive Facultatem crearentur. Id hac vice ex singulari causa cur aliquantum anticipetur, heri programmate significatum, & nunc in propatulo est. Vsu etiam in hac nostra Academia jam inde ab ejus incunabulis receptum fuit, ut Magistratus Scholasticus, Professorum alioquin juxta Facultatum ac in Senatum receptionis ordinem proprius, & quo per integrum proximum decennium cum semestri absq; interruptione functi sunt, Principibus & alijs

alijs Heroicis juvenibus, studiorum causa ibidem commorantibus & isto loco dignos sese ostendentibus, exemplo aliarum Christiani orbis Academicarum interdum committeretur. Constatq; ex Academiae monumentis publicis, triginta & unum Illustrissimos, Illustres, ac Generosos Academiae nostrae Rectores haecenus extitisse: & quidem ex Palatina & Saxonica Electoralibus, Brunsvicensi & Luneburgensi, Pomeranica item, Ducalibus prosapijs, Principes octo: ex Barbienensi, Ebersteinensi, Reinsteinensi, Schlickiana, Stolbergensi, Gorcana, Nassaviensi, Solmensi, Hardecciana, Comitum familijs, Comites undecim: ex Vngnadorum, Starenbergiorum, Donavorum, Polheimiorum, Lobcovvitziorum, Pudlitziorum, Slavatarum, Schleinitziorum, Banfiorum, & Promnitziorum in Silesia, Baronum satum, Barones duodecim, cum uno atq; altero è nobilium genere. Ac ut nunc Principum saltem aliquam specialem mentionem breviter injciam, in Illustrissimorum numero reperitur primus, G V O L F G A N G V S Comes Palatinus Rheni, utriusq; Bavariae Dux &c. Insignium Ecclesiarum Cathedralium Herpibolensis, Augustensis, Spirensis & Argentinensis Canonicus, qui anno M D X V. per aetatem Rector extitit, ac propter prudentiam, doctrinam & integritatem magna deni-

B

que

que in existimatione fuit, donec anno quinquagesimo septimo, Sexagenario maior, Novi fori in Palatinatu superiori, placido & beato fine vitam clausit. Quadriennio post hunc, anno nempe MDXIX, itidem per ætatem, inclyti hujus studij scepra tenuit BARNIVS, Stetinensium, Pomeraniæ, Casubiæ, Slavorumq; Dux, Princeps Rugiæ & Comes Gutzkoviæ; qui divisione postea cum fratris GEORGII filio PHILIPPO facta, Stetinum cum inferiori Pomerania obtinuit, & anno demum septuagesimo tertio, in castro Odersburgo, ipse Septuaginta & duorum annorum senex, insigni pietate, eximia prudentia & amore literarum clarus, ex hac vita decessit. Tertius in ordine Princeps extitit IOANNES ERNESTVS Dux Saxonæ, Landgravius Thuringiæ, & Marchio Misnensis, inclyti & optimi Principis Electoris, Ducis IOHANNIS (qui cum alijs gloriosi nominis Protestantibus, eorundem Coryphæus CAROLO V. Imperatori potentissimo, in magnis illis Imperij Comitijs Augustæ Vindelicorum anno millesimo quingentesimo tricesimo habitis, CONFSSIONEM FIDEI, Augustanam inde denominatam, Ecclesiarum ex Papatu reformatarum longè latèq; celeberrimum Symbolum, summa pietatis & constantiæ cum laude exhibuit) filius, & IOHANNIS FRIDERICI Electoris

etoris (commendabili ad extremum usq; vitæ periculum animi magnitudine eandem postea propugnantis) frater, ALBERTI abavitui, inclyte Dux AVGVSTE, ex fratre ERNESTO Electore nepos, anno MDXXXIV per hyemem Rectoris officio functus, & post anno quinquagesimo tertio in ipso virilis ætatis flore Coburgi in Franconia solo natali vitâ defunctus. Ei in magistratu continenter æstate insequenti Anno MDXXXV successit Quartus, ALBERTVS Dux Brunsvicensis & Luneburgensis, qui anno undecimo post in bello Germanico, quod Protestantium vocant, ad Nordlingam Suevorum pro Religione & Patria fortiter dimicans gloriosè occubuit. Quintus & Sextus, anno MDLXIII per hyemem, & sequenti LXIV per æstatem, sibi invicem succedentes, fuere ERNESTVS LVDOVICVS & BARNIMVS fratres, iterum Duces Pomeraniæ: quorum iste serenissimæ tuæ Matris, AVGVSTE Princeps generosissimæ, sororius, nunc post obitum IOHANNIS FRIDERICI fratris, tuæ itidem serenissimæ Matris sororij, rerum Stetini & in inferiori Pomerania summa cum prudentiæ & dexteritatis laude potitur. Septimus deniq; & Octavus extitere, Anno MDLXXXVIII per æstatem & hyemem sese invicem similiter mox insequentes, ERNESTVS & AVGVSTVS fratres, Duces Brun-

B 2

svicenses

luicenses & Luneburgenses, T. Celsitud. inclyte
Dux AVGVSTE, à Regio communi stipite co-
gnati propriùs sobrinis: quorum ille ERNESTVS,
post patris GVILIELMI optimi Principis obitum,
paternarum ditionum gubernationem susceptam
magno cum prudentiæ laude continuat: alter
AVGVSTVS, Literis & Armis conjunctim ve-
ram gloriam quærendam existimans, militiam &
grave Martis opus deinceps secutus, jam aliquot
eximia bellicæ virtutis experimenta dedit. Quos
tres postremos Academiæ nostræ superioribus an-
nis Rectores verè magnificos, & adhuc supersti-
tes, BARNIMVM nempe Pomeraniæ, & ERNE-
STVM atq; AVGVSTVM Brunsvigæ & Luneburgi
Duces, ut æternus DEVS diu salvos ac incolumes
suis provinciis & toti Germaniæ conservet, meri-
tò rogandus est. Inprimis autem eidem æterno &
omnipotenti DEO gratiæ suppliciter agenda sunt,
quòd non tantùm hæctenus tot insignia Academiæ
nostræ decora concessit: sed quòd ita clementer &
benignè hanc scholam etiamnum hodie respicit,
ac simili jùmò exsuperantiori quodammodò deco-
re ornat & illustrat. Significo enim (quod tertium
illud paulò antè memoratum Academiæ nostræ
proprium beneficium est) vobis quotquot adestis,
Academiæ nostræ cives, omnibus & singulis: post-
quam superiorib. diebus Illustrissimo Generosissi-
moq;

moq; Principi ac Domino, Dn. AVGVSTO, Saxo-
niæ Duci &c. Domino nostro benignissimo, fasces
Scholastici debita cum reverentia à Senatu Aca-
demico oblatis sunt, ac hodie in vicino hierophy-
lacio majorum more electio per scrutinium solen-
niter iterata: Celsit. S. interveniente Fratris ac
Tutoris, Illustrissimi Celsissimique Principis ac
Domini, Dn. CHRISTIANI II. Sacri Romani
Imperij Archimareschalli & Electoris serenissimi,
Burggravij Magdeburgensis, Domini nostri cle-
mentissimi auctoritate, electionem illam nostram
clementer approbasse, & oblatam magistratus
Academici conditionem accepisse: adeoq; super-
esse nunc hoc unicum, ut Academici senatus ele-
ctio publicâ magnificentissimi novi Rectoris re-
nunciatione & solenni investitura effectui trada-
tur à me, magistratu scholastico abeunte, secun-
dum leges & statuta, amplissimi Senatus jussu
deinceps expediendum. QVOD igitur felix
& faustum sit, Academiae nostræ honorificum &
salutare, in corona hac augustissima splendidissi-
ma & amplissima, modò memoratum Illustrissi-
mum Generosissimumq; Principem ac Domi-
num, Dn. AVGVSTVM SAXONIAE DV-
CEM, LANDGRAVIUM THVRINGIAE, MAR-
CHIONEM MISNIAE, POSTVLATVM ADMINI-
STRATOREM NAMBVRGENSEM, qui Patrem

B 3

&

& utrunq; Avum, ut ultiores sileam, Fratrem
item Sacri Romani Imperii Septem-viros lau-
dat, Ipse quoq; florentissimæ spei & expectatio-
nis Princeps est, **MAGNIFICENTISSI-
MVM ACADEMIAE NOSTRAE RE-
CTOREM** publicè renuncio & proclamo,
Ejusq; Celsitudini, in proximum hybernum se-
mestre, Virum Clariss. & Doctiss. Ernestum Het-
tenbachium Medicinæ Doctorem & Professore
publicum, pro recepto Academiae more addi-
tum Vice-rectorem esse significo, **IN NOMINE
SANCTAE & INDIVIDVAE TRINI-
TATIS, PATRIS FILII & SPIRITVS
SANCTI.** Trado præterea Celsitud. Tuæ,
incline Dux **AVGVSTE**, renunciate modò
Academiae Rector magnificentissime, insignia
magistratus scholastici, argentea duo **SCEPTRA,**
librum **STATVTORVM, SIGILLVM, CLAVES:**
EPOMIDE, etiam sive superhumerali Celsi-
tud. Tuam investio, quo anno ab hinc sexage-
simo septimo, hoc eodem mense, biduo tamen
post, supra memoratus Illustrissimus Saxoniae Dux
IOHANNES ERNESTVS, Patru tui maximi
ERNESTI Electoris ex filio **IOHANNES** itidem
Electore nepos, ac idem Electoris paulò antè de-
mortui filius & rerum tunc potentis frater, an-
num ætatis agens similiter decimum tertium,
solen

solenniter investitus est. Et deniq;, PRINCEPS
Illustrissime, R E C T O R Magnificentissime, Do-
mine benignissime, Celsitud. & Magnif. T. de su-
scepto magistratu Academico submissa cum de-
votione gratulor, Eidemque cœtum nostrum
Scholasticum Collegarum meoque nomine com-
mendo, ac ut eundem & nos omnes, adeoq; con-
iunctim Docentes & Discipulos, sua clementia &
benignitate complectatur, subjecta cum reveren-
tia oro & obsecro. Vos autem Academiae Cives
omnes & singulos, quotquot magno numero &
commendabili frequentia adestis, serio hortor &
moneo, ut hoc eximium DEI beneficium, quo
hodierno die Academia nostra affecta est, unâ cum
superioribus gratâ mente agnoscatis & recolatis,
Celsissimo & Magnificentissimo vestro novello
Magistratui Scholastico debita animi submissione
& subjecto obediendi studio occurratis, omnesq;
vestras actiones ita instituatis, ut vos reverâ D E-
V M T I M E R E & R E G E M H O N O R A R E appareat:
ne sua magistratui & legibus obedientiâ non præ-
stitâ, legum pœnas, ad quorum alterutrum obli-
gamini, meritò incurratis. Hoc verò ne fiat,
faxit ille, qui utrumq;, ut oculus videat, & au-
ris audiat, solus efficit, teste Solomone, omni-
um, quos Sol unquam aspexit, Regum sapien-
tissimo. Quod superest, oro F I L I V M D E I
Domi-

urn:nbn:de:urmel-b7377ced-c93c-4c2c-ac68-043d1b6c57c42-00000694-167

Dominum nostrum IESVM CHRISTVM, ut sicut Ecclesiae suae summus Sacerdos & perpetuus praeses est: ita Academiae quoque nostrae supremus Rector & perpetuus protector sit: totamque sequentem gubernationem scholasticam, & singulas eius partes, ita clementer dirigat ac fortunet, ut ad Divini sui nominis gloriam, Ecclesiae ac Reipub. Christianae salutem, & Academiae nostrae incrementum potentemque statum evidenter tendat, ac feliciter cedat: quò tandem isto etiam, quem CENTESIMVM aetatis suae annum, adeoque Iubilaeum Secularem primum, Academia nostra perendie ingressura est, prospere decurso, sub finem primi & initium secundi Academici seculi, eò lætius Seculare Carmen pangamus, & alacriori voce concinamus:

— bona, jam peractis,
Iungite fata.

RECTOR